

L'obra completa de Pàmias

Miraré d'explicar la presentació del darrer volum de l'obra completa de Jordi Pàmias que es titula *Llu-na d'estiu*, a la sala de l'IEI. Com de costum, em col·loco al final. I miro. Escolto les paraules dels presentadors. Fa anys potser hi hauria estat ple de passió, hauria escrit un article llarg per al diari.

Ara la passió l'he de treure del fons baixíssim del meu ànim freàtic desil·lusionat i una mica buit. Com una sinya dolorosa he de treure aigua de mi mateix.

Xavier Macià, però, està en forma intel·lectual. Ens explica que són versos escrits en la dècada dels anys vuitanta. I suscita el concepte de "silenci productiu". Em sembla francament molt interessant el to i les seues paraules.

La franja de la poesia de Pàmias que més m'arriba a l'ànima és la del mite de la casa i de Guissona. Aquella casa, que és corelat de la persona i dels seus límits, sempre velats (vull dir amb motius que només queden enunciats el·lípticament: com ara les mans de la mare, la mort del pare, l'evocació de la bicicleta de la infantesa, el record del rellotge nacrat, la lluna del

pentinador...). Sembla un món buit però imantat d'emo-ció on la mirada del poeta va atorgant a les coses un valor latent, una vida que ja no hi és sinó en el record. Una certa nostàlgia de la felicitat i de l'afecte. Naturalment, hi ha sortides cap al paisatge dels rodals de la Segarra, hi ha el paisatge ventós de les planes i de les alzines, hi ha les lectures i la vida quieta de la lectura de les religions, però un cert estatisme impregna el nucli elemental de la poesia de Pàmias. Un s'hi sent en un paisatge moral purament sensitiu, com si fos pre-intel·lectual. Com una mà que sent les primeres sensacions de l'alba però se'n conforma. La claror solar del migdia l'atabala.

Hi ha alguna cosa de molt singularment personal en el retrat de la infantesa de Jordi Pàmias. Potser una fixació elemental en la mare –en les mans de la mare– i una fixació en els límits del món en la casa –la gran casa dels estius. El corelat objectiu de l'ànima de Pàmias.

Quan recita, Jordi Pàmias té el to dels clàssics de la corda de Riba o de Machado; té una veu espeltada de convenciment de l'ofici, de la perseverància, de la pura i granfítica convicció de poeta. La selecció de ver-

31/10/04

Andreu Loncà

Andreu Loncà

sos que va fer són també una antologia sentimental que abraça des de l'amor, el record de Joan Barceló, la fe dels psalms, la paraula que perfà l'experiència.

Dels seus versos, vaig llegir-ne uns que parlaven molt tendrament d'Orfeu que tornava del país de les Ombres. Me'ls vaig fer meus. Altres parlaven de la mutació de tot, que sembla idèntic i mort i, de cop, emergeix la meravella del brot que fulla!

Després vaig fer cua perquè Pàmias em signés un exemplar de l'obra completa. Vaig esperar mentre xerrava amb gent que solen anar a les presentacions de llibres –em van retreure sense mala llet que ja no escrivia articles sobre llibres– i els vaig dir que tenia el cap desmoblat. La presentació em va semblar com un ritual que pren altres formes però s'assembla a les misses laiques que vaig veure algun cop a la llibreria l'Ereta, petita com un cop de puny on els poetes s'ajuntaven en la nova fe i celebraven l'eucaristia dels versos nous sense altra justificació que la pura creença en la vida perdurable de la poesia i la santificació dels poetes que viurien en la carn dels seus lectors.

No menjaven hòsties. Menjaven versos com a neu-les tenuíssimes!